

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Amersfoort, 15 januari 2019

Betreft : Consultatie implementatiewet wijziging vierde anti-witwasrichtlijn
Kenmerk : 19031
Contact : mr. L. de Bruijn
Email : l.de.bruijn@adfiz.nl

Graag willen we als Adfiz reageren op de consultatie implementatie wijziging vierde anti-witwasrichtlijn, waaronder de wijziging van Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). De wijzigingen raken ook financiële adviseur die bemiddeld in levensverzekeringen. Zo wordt het verscherpt klantenonderzoek nader ingevuld in gevallen waar het gaat om betrokkenheid van aangewezen derde landen. Het verscherpte klantenonderzoek brengt met zich mee dat adviseurs nadere informatie-uitvraag moeten doen bij de klant. De wijzigingen volgen op eerdere aanscherpingen van de Wwft als gevolg van verdergaande Europese regelgeving. Echter, door het onverkort toepassen van complexe veranderende regels op *alle* sectoren en bedrijven binnen de financiële sector komt de maatvoering in de knel. Hierdoor ontstaat er ondanks de grote verschillen tussen dienstverleners een one-size-fits-all regelgeving, waarbij kleine financiële dienstverleners (gemeten naar omzet en fte) met een beperkt risicoprofiel op gelijke wijze worden behandeld als grote financiële instellingen. De regeldruk voor deze kleine financiële dienstverleners in de zin van implementatie en nalevingslasten is onevenredig.

Uiteraard vinden wij het belangrijk dat regelgeving ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme maatschappijbreed wordt nageleefd. En we begrijpen ook dat de complexiteit van de financiële sector tot een complexe inrichting van de regelgeving leidt. Maar waar proportionaliteit uitgangspunt is voor ontwikkeling van regelgeving, zouden wij graag ook zien dat dit bij de toepassing in de praktijk een vervolg krijgt. Daarom doen wij een aantal suggesties voor verbetering:

Maak gebruik van aanwezige ruimte voor meer proportionaliteit

De anti witwasrichtlijn biedt Nederland voldoende ruimte voor een meer proportionele toepassing dan nu het geval is. Zo wordt in onder andere recital 27 en artikel 8 van de richtlijn aangegeven dat de invulling van de noodzakelijke stappen in verhouding is met de aard en de omvang van de betreffende entiteit die onder de naleving valt.

Beperk open normen

Open normen zijn van belang om te voorkomen dat regelgeving de eigen bedrijfsvoering doorkruist, bijvoorbeeld van de compliance-afdeling bij grotere bedrijven, of de core-dienstverlening van de adviseur. Maar voor kleine financiële dienstverleners zijn de open normen in het kader van wetgeving zoals de Wwft eerder belastend, dan dat ze bijdragen aan de uitvoerbaarheid van de regelgeving. Zeker gezien de snelheid waarmee regelgeving elkaar opvolgt en het veelvuldig gebruik van open normen wordt bij de implementatie ervan in de eigen bedrijfsvoering veel gevraagd van adviseurs. Voor kleine financiële dienstverleners is het daarom bij dit soort regelgeving wenselijk om open normen zoveel mogelijk te beperken.

Bied meer ruimte om te vertrouwen op het klantenonderzoek van de verzekeraar

De richtlijn biedt de ruimte om bij de naleving ervan te vertrouwen op het klantenonderzoek door derde partijen (artikel 25). Maar bij duiding van de wijze waarop adviseurs aan de verplichtingen vanuit de Wwft moeten voldoen ¹, wordt aangegeven dat:

- De adviseur een zelfstandige verantwoordelijkheid heeft waar het gaat om naleving van de Wwft en dat hij zich alleen onder voorwaarden kan verlaten op het klantenonderzoek door de aanbieder;
- En dat als de verzekeraar een klantenonderzoek heeft uitgevoerd, de financieel adviseur vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid in zijn kantoorbeleid moet vastleggen hoe die verzekeraar met de uitgevoerde identificatie en de verificatie van de identificatie van de klant omgaat.
- Een adviseur kan daar invulling aan geven door bijvoorbeeld de Wwft procedures van de betrokken instelling op te vragen en te beoordelen en (steekproefsgewijs) te toetsen of het klantenonderzoek door de instelling op de juiste manier heeft plaatsgevonden.

Een kleine financiële dienstverlener die de verplichting heeft een grote internationaal opererende verzekeraar te controleren is een papieren werkelijkheid. Er is daarmee in de praktijk geen ruimte voor de adviseur om te vertrouwen op het klantenonderzoek van de verzekeraar. Een optie is om controleplichtige advieskantoren met een beperkt risicoprofiel en een kleine omvang (bijvoorbeeld onder de 50 fte) meer ruimte te bieden om wel af te kunnen gaan op het klantenonderzoek door de verzekeraar.

Geef adviseurs toegang tot het UBO register

Voor een goede en efficiënte uitvoering van de Wwft is het belangrijk dat adviseurs rechtstreeks en volledig toegang krijgen tot het in te voeren UBO register. Waar de adviseur een zelfstandige verantwoordelijkheid heeft bij de naleving van de Wwft moet hij ook over de instrumenten kunnen beschikken om dit efficiënt te kunnen doen. De wetgeving inzake de toegang tot het UBO register is weliswaar nog in voorbereiding, maar wij brengen dit hierbij graag onder uw aandacht.

Samenvattend

Zoals we hierboven hebben uiteengezet, onderschrijven wij het belang van de witwasregelgeving en de maatregelen om dit te voorkomen. Tegelijk vragen wij meer aandacht voor het proportionaliteitsbeginsel van de wetgever; ook bij toezicht op de uitvoering van de maatregelen en de daadwerkelijke toepassing van het proportionaliteitsbeginsel. Door stapeling van een veelheid aan Europese en Nationale

---

¹ <https://www.afm.nl/nl-nl/nieuws/2018/sep/wwft-brochure>

beschermingsregelgeving, die doorgaans toch al een stuk zwaarder is dan het Europese gemiddelde, komt voor kleine MKB bedrijven in de financiële sector de maatvoering in gedrang. Mogelijk kan het instrument MKB-toets, dat in het kader van het regeerakkoord is geïntroduceerd, hierbij uitkomst bieden.

Wij gaan hierover graag met u en de toezichthouder in gesprek.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop on the left, a horizontal line, and a stylized 'Z' shape on the right.

Drs. E.H.M. Wiertsema
Directeur